

Základy jednotného vnitřního trhu

Volný pohyb zboží

- zákaz cel a obdobných poplatků
- zákaz kvót a obdobných opatření
- zákaz daňové diskriminace
- (pozn. vše pravidla dopadající pouze na čl. st.)

Definice zboží

- výrobky, kt. mají hodnotu vyjádřitelnou v penězích a kt. jsou právně způsobilé být předmětem obchodních transakcí (Případ 7/68 Komise vs. Itálie).
- Za zboží se tak mj. považují:
  - zemědělské výrobky
  - umělecké předměty
  - předměty duševního vlastnictví (zvukové nahrávky na discích a kazetách, PC programy)
  - výrobky dodávané spolu se službou (voda, energie i elektřina)
  - suroviny
  - odpadky (kladná peněžní hodnota tedy není definičním znakem zboží)

Původ výrobků - režim EU

- výrobky, které mají původ v členských státech
- výrobky, které mají původ v 3. státech, ale které jsou již v některém ze členských států ve volném oběhu.
(viz. případ Dassonville)

Cla a celní poplatky

- Čl. 28 SFEU- dovozní a vývozní cla a dávky s rovnocenným účinkem jsou mezi členskými státy zakázány - absolutně!
  - zákaz se vztahuje také na jednotlivé regiony členských států
- Co je to clo a dávka s obdobným účinkem?
- KOMISE v. ITÁLIE - ospravedlnění není možné

Odlišení cel a dávek od daní

- CLO: poplatek za dovoz/vývoz zboží
- DÁVKA: jakýkoliv jiná dávka, byť méně významný, vybíraná pouze na základě toho, že zboží přechází hranice
- DAŇ: dávka, kt. je součástí všeobecného vnitrostátního systému dávek ukládaných systematicky podle objektivních kritérií bez ohledu na původ zboží
- dávka povolena pokud:
  - dávka je vždy identická a je součástí všeob. daň. systému
  - je ukládána vždy stejným způsobem
  - její výtěžek neslouží jen k prospěchu domácí produkce

Zákaz množstevních omezení

- Článek 34 SFEU
- Množstevní omezení dovozu, jakož i veškerá opatření s rovnocenným účinkem, jsou mezi členskými státy zakázána.
- Článek 35 SFEU
- Množstevní omezení vývozu, jakož i veškerá opatření s rovnocenným účinkem jsou mezi členskými státy zakázána.

Co je to opatření s obdobným účinkem? II.

- směrnice Komise 70/50 (zrušená)
- zvláštní podmínky pro dovážení zboží, kt. nedopadají na zboží tuzemské (Rewe vs. Zentralfinanz - německá jablka)
- Znesnadňování dovozu diskriminací mezi jednotlivými obch. kanály (Dassonville)
- Zvýhodněný režim domácích výrobků (Buy Irish)

Co je to opatření s obdobným účinkem? II.

- Případ DASSONVILLE
- „jakékoliv opatření členského státu, které je způsobilé přímo či nepřímo, skutečně či jen potencionálně omezit obchod mezi členskými státy je zakázáno“ - formule Dassonville
- (dovoz „skotské whiskey“ z Francie)
- Slabá místa?

Případ CASSIS DE DIJON

- Německá legislativa vyžaduje u ovocných likérů (domácích i dovážených) min. 25% alkoholu
- Tradiční francouzský cassis má méně než 20%
- Německé úřady odmítají dovoz povolit
- Dovozece se obrací na vnitrostátní soud...

Ad CASSIS ...

- Vyjádření Německa: opatření jsou nezbytná pro:
- Ochranu zdraví: (nápojů s nižším obsahem alkoholu se vypije víc, proto snáze vyvolají závislost)
- Ochranu spotřebitele: (ten očekává své oblíbené množství alkoholu 😊)

Podmínky dovolenosti omezení

- určitá opatření čl. 34 st. mohou uniknout zákazů v čl. 34 SFEU:
- opatření zachází se zbožím tuzemským i zahraničním formálně stejně;
- ve skutečnosti však má negativní diskriminační účinky na dovážené zboží;
- je ale opodstatněné určitou naléhavou potřebou ochrany hodnoty vyššího zájmu;
- na komunitární úrovni chybí harmonizovaná úprava této problematiky.

Důsledek Cassisu

- druhý princip Cassis - požadavek proporcionality:
- „bez řádného důvodu nelze bránit zboží, které bylo vyrobené v členském státě v souladu s normami tohoto státu, a které se legálně obchoduje na trhu v tomto státě, v přístupu na trhy všech ostatních členských států “
- Význam pro vzájemné uznávání výrobků!

Hodnoty vyššího zájmu

- Za předpokladu, že jsou nezbytná k zajištění důležitých oprávněných požadavků států (účinnost daňového dozoru
  - poctivost obchodního styku
  - ochrana spotřebitele
  - ochrana životního prostředí
  - a ochrana kulturních zájmů udržení rozmanitosti médií
  - finanční stabilita systému sociálního zabezpečení)
- jsou v obecném zájmu a jsou přiměřená

Případ KECK A MITHOUARD

- národní předpis,
- jehož předmětem regulace jsou marketingové strategie (např. prodej zboží pod cenou, tento předpis tedy dopadá na způsob prodeje a nikoliv na zboží jako takové), a
- který dopadá právně i materiálně bez rozdílu na všechny obchodníky na území členského státu a nemá tedy diskriminační povahu,
- není v rozporu s čl. 34 SFEU

Případ Gourmet

- *Alkoholreklamlagen zakazoval reklamu na alkohol v tisku s výjimkou periodik pro odborníky (obchodníky)*
- *Pravidlo Keck potvrzeno*
- *Doplněno o „market access test“*

případ španělské jahody

- nečinnost státu může rovněž být opatření s obd. účinkem

Další případy

- **International Fruit Company**
  - dovozní licence, ryze formální, přesto zakázané
- **Komise vs Velká Británie - označení původu textilu**
  - Stačí i možnost předsudků...
- **Irské suvenýry**
  - Omezení možné, pokud označení původu implikuje určitou kvalitu, základní suroviny nebo původ či zvláštní místo ve folklóru či tradici daného regionu
- **Rau - margarín**
  - belgický obchodník odmítl převzít dodávku margarínu z N - nebylo zabaleno v krychli.
- **tyčinky Mars**
  - hraniční případ

výjimky dle čl. 36 SFEU

- Články 34 a 35 nevyklučují zákazy nebo omezení dovozu, vývozu nebo tranzitu odůvodněné:
  - veřejnou mravností,
  - veřejným pořádkem,
  - veřejnou bezpečností,
  - ochranou zdraví a života lidí a zvířat, ochranou rostlin,
  - ochranou národního kulturního pokladu, jenž má uměleckou, historickou nebo archeologickou hodnotu, nebo
  - ochranou průmyslového a obchodního vlastnictví.
- Tyto zákazy nebo omezení však nesmějí sloužit jako prostředky svévolné diskriminace nebo zastřené omezování obchodu mezi členskými státy.
- proporcionalita!
- taxativní (konečný) výčet!!!

důvod veřejné morálky

- Hemn v. Darby
  - likvidace obscénního zboží při dovozu (pornografických časopisů)
- opak Canegate Ltd.
  - zákaz dovozu „obscénního a neslušného zboží“ podle zákona z r. 1876
  - domácí ale v prodeji!

důvod veřejného pořádku

- R. v. Thompson
  - dovoz zlatých a vývoz stříbrných mincí z a do VB
- méně častý důvod

důvod veřejné bezpečnosti

- málo časté
- Campus Oil Ltd. vs. Ministr průmyslu a energie Irska
  - požadavek min. odběru za určené ceny
  - chybí harmonizovaná právní úprava pomoci jiným členským státem
  - opatření nesledovalo jen ekonomické cíle

Ochrana zdraví a života ...

- nutnost prokázat skutečné zdravotní riziko
- **Rewe vs Zentralfinanz**
  - fytosanitární kontroly jablek - ochrana před štítenkou zhoubnou
- UHT mléko:
  - systémy kontroly v čl. st. jsou dostatečné
- **Komise vs. UK (dovoz drůbežího masa)**
  - zákaz drůb. s ohledem na nedostatečnou kontrolu ve Francii...
- **Sandoz BV** - zdravotní předpisy požadující kontrolu zboží
  - müsli tyčinky - s ohledem na absenci harmonizace a za předpokladu, že je dovoz povolován, obsahují-li rozumné množství odpovídající potřebám výživy - možné jejich uplatňování,
- **Komise v Německo (z. o čistotě piva)**
  - zakázány všechny přísady, ne jen ty, kt. by něm. spotřebiteli mohly vadit
  - neúměrnost chráněnému zájmu a neproporcionální
- **Ker-Optika**
  - zákaz prodeje kontaktních čoček mimo prodejny specializující se na prodej zdravotnických prostředků

ochrana národního bohatství

- zatím „pusto“
- zmíněno jako možnost ve v. Komise vs. Itálie - vývozní dávka z uměleckých pokladů

ochrana průmyslového a obchodního vlastnictví

- tedy ochrana práv duševního vlastnictví
- oddělení existence práva a jeho výkonu + teorie vyčerpání práv
- Centrafarm BV vs. Sterling Drug Inc.
  - C. dovážel léky z VB, kde je Sterling uvedl. do Nizozemí
  - uvedení na trh ve st. kde ochrana neexistuje bez souhlasu majitele -> nedochází k vyčerpání práv
- Silhouette International v Hartlauer Handelsgesellschaft
  - brýle uvedeny na trh v Bulharsku, tedy v tehdy nečlenském státu ES a následně dovezeny do Rakouska

Unijní harmonizace a výjimky

■ C-5/94 Hedley Lomas

- španělská jatka. VB odmítá udělit licenci na vývoz živých ovcí do Šp. pro špatné zacházení s nimi. Regulováno nicméně směrnicí, ta nicméně neznala kontrolní mechanismy
- státy si musí důvěřovat